

'Utanförskap' döljer makt

"Utanförskap" används som kamouflage för att dölja hur vi över- och underordnar människor och grupper. "Utanförskap" blir ett maktmedel som döljer hur vi återskapar klass, funktionism, heterosexism, rasifiering, åldersism och andra maktordningar.

Hur utanförskap kamouflerar maktordningar

- **Individuell egenskap.** Utanförskap omvandlar klass och andra maktordningar till individuella egenskaper. Hen är utanför. Därför att hen ... På så sätt döljs det politiska. Möjligheten att ta gemensamma beslut om en annan fördelning av makt och resurser blockeras av föreställningen om individuella egenskaper.
- **Misslyckandet bekräftar och legitimerar ordningen.** Utanförskap framställs som ett misslyckande. Utanförskap är något olyckligt som händer i periferin. Därute. Den rådande ordningen normaliseras som det självklara. Så tragiskt det är ifall någon ramlar utanför. Maktordningen förvandlar därmed sig själv till lösningen. Engagemanget reduceras till att få in grupper och enskilda i vår ordning. In i samhället, arbetsmarknaden, bostadsområdet. Bli integrerad svensk.
- **Förtryck och våld ligger utanför ordningen.** Genom att underordning, fattigdom, våld, förtryck, flykt pekas ut som något som sker "utanför" uppfattas de inte som centrala delar av rådande ordning. Våld är det som sker därute utanför samhället, demokratin, västvärlden. Vårt ordnande, vårt fördelande skapar inte förtryck.
- **Tolerans.** De som är innanför kan vara ovilliga att släppa in de som knackar därute. Intolerans hindrar dem därute från att komma in i ordningen. Vi som är innanför behöver bli mer toleranta mot de som är utanför. Problemet är inte ordningen utan att några hindras från att komma in.
- **Välkomnande.** De som är innanför behöver därför bli snällare och mer välkomnande mot de som är annorlunda. Välkomnandet förvandlas till medel för att legitimera ordnandet som det normala. Välkomnandet gör oss till centrum.
- **Mångfald.** De som är utanför borde istället tillföra något till

"ordningen". Ordlandet inkluderar dom andra. "Vi" behöver "dem". Ordlandet behöver mångfald för att utvecklas. "Vi" förvandlar sig till centrum i mångfalden. Mångfalden legitimerar ordningen. Den blir roligare. Den blir mer färgglad!

- **Rättigheter.** En liberal ordning behöver vara jämställd. Alla folk och individer ska få samma chans. Ingen ska diskrimineras för att de är "annorlunda". Diskriminering är irrationellt. Det skapar tröghet. Avskaffande av diskriminering gör maktordningen mäktigare.
- **Jättelika sfärer.** Ordningar får skepnaden av jättelika sfärer eller gigantiska lådor. Det skapar vidskepelsen att man kan vara innanför eller utanför. Maktordningars ständiga över- och underordnande kamoufleras av jättelika närmast statiska containrar, lådor eller sfärer. Alla är inuti eller utanför samhället, kapitalismen, marknaden, arbetsmarknaden och bostadsmarknaden.
- **Subjektiv upplevelse.** Utanförskap används ibland för att reducera maktordningar till den enskildes upplevelse av att vara utanför. Lösningen blir att stärka självförtroendet, få dem att känna sig innanför. Ge dem något att vara stolt över. De som upplever sig vara innanför behöver uppmuntra de där ute.

Per Herngren

2013-02-09, version 0.2

[Kurser med träning](#) i att ingripa vid "utanförskap" och andra välvilliga makttekniker